

Hèlsinki, any 10

Els participants en la Conferència de Seguretat Europea tornen a aplegar-se

Ernest UDINA

Fa deu anys, la Conferència d'Hèlsinki suscità, per primera vegada des de la Guerra Mundial, la seguretat occidental que no es tornaria a una tercera guerra amb el vell continent com a protagonista. Deu anys després, així ho han constatat, malgrat els darrers episodis de guerra freda, els ministres d'Afers Exteriors dels trenta-tres països europeus (tots menys Albània) més Estats Units i Canadà. Se'n pot fer, doncs, un balanç global que qualifiqui la conferència d'Hèlsinki com una passa definitiva per a la pau, després de l'alta i Postdam, conferències de les quals ara celebrem quaranta anys.

La Conferència d'Hèlsinki de 1975 aspirava, però, no solament a consolidar la coexistència pacífica, després de la guerra freda, sinó també a aprofundir les relacions entre l'est i l'oest, i a crear un

nou marc per a la pau. Aquí, el balanç és ben insatisfactori. D'una banda, perquè el nou marc per a la pau no existeix. Malgrat Hèlsinki, la Unió Soviètica ha pogut envair tranquil·lament Afganistan i és de preveure que igualment podria fer-ho els Estats Units amb Nicaragua, tot i les seves grans diferències amb la petita illa de Grenada. A més, aquests deu anys des d'Hèlsinki han vist créixer el nombre de míssils a est i oest, i plantejar-se una nova fase en la lluita entre les superpotències, amb la Guerra dels Estels.

D'altra banda, si en els aspectes econòmics i comercials pot considerar-se que est i oest han avançat, en l'aspecte dels drets humans, que foren la famosa tercera cistella dels acords d'Hèlsinki, l'evolució ha estat quasi inapreciable en l'Europa de l'est, com continua tirant cap arrere en altres països de l'àrea occi-

dental, de Xile a Sud-àfrica.

La recent commemoració a Hèlsinki dels deu anys de la Conferència de la Seguretat i Cooperació Europees ha mostrat palesament que certament és millor tenir aquests acords que no pas no tenir-ne cap, tot i que sovint semblin només paper mullat. De fet, més que el record del passat, la nova trobada d'Hèlsinki ha activat el que pot ser el futur immediat, en la trobada, al novembre, a Ginebra, entre Reagan i Gorbatxev.

Serà la primera vegada en cinc anys que es trobin els màxims mandatariers de les superpotències i, si bé cal no esperar grans acords, el que almenys és imprescindible és la continuïtat d'un diàleg, perdut durant molts mesos per la dura reacció soviètica a l'ofensiva occidental dels aumíssils i a la Guerra dels Estels preconitzada per Reagan.

La trobada d'Hèlsinki no ha aportat grans avanços en la relació entre superpotències. Cadascuna parla el seu llenguatge: mentre que la Unió Soviètica es queixa del refús a les seves propostes de desarmament i de la galàctica política agressiva de Reagan, els Estats Units li re-

protxen noves instal·lacions no reconegudes de míssils, el cas afgà i ben especialment el tema sensible per als occidentals de la despietada repressió dels drets humans feta des de Moscou.

No sembla possible l'acord, ara per ara, en cap d'aquests punts, malgrat que el mateix nom, acord, té el que es va signar a Hèlsinki fa deu anys. Ara per ara, però, després del llarg trencament del diàleg, ja alleuja suficientment de comprovar que, almenys, les dues superpotències no es neguen a parlar i que ho facin a més, amb somriures i cordials encaixades de mans dels seus dos responsables de la política exterior.

Cal, també, destacar de la trobada d'Hèlsinki les diverses afirmacions de la unitat europea que no es deixi arrossegar per les dues grans potències, tema que va obrint-se pas, si bé encara amb sensibles diferències dins la CEE. En aquesta mateixa línia, la condemna del règim sud-africà representa també una important veu europea, davant els còmplices silencis de cada una de les grans potències, guiades més pels seus interessos que per la ideologia que pregonen.

Restaurant

Casa

LA ABUELA

CUINA VALENCIANA
I DEL MERCAT

Diumenges, tancat

Carrer de la Reina, 17.

Tel. 227 05 25. XÀTIVA

DES DE 1950